

Asia: VN/31333/2025

## **Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetus radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Liikenne- ja viestintäministeriö ("Ministeriö") pyytää lausuntoa valtioneuvoston asetusluonnoksesta radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta (1246/2014, myöh. "Taajuusasetus").

Televisiotoimintaan käytettävä taajuusalueen muutosta päivitetäisiin vastaamaan antennitelevision uuden verkkotoimilupakauden mukaista esitystä, jossa valtakunnallisten kanavanippujen määrää laskettaisiin kolmeen ja taajuusaluetta televisiotoimintaan kavennettaisiin tammikuusta 2027 lähtien.

Perustelumuistion ja keskusteluiden pohjalta Sanoma esittää seuraavia näkemyksiä, ja pyytää että Ministeriö ottaisi nämä näkemykset huomioon valmistellessaan taajuusasetusta:

#### **Lausunnon pääkohdat:**

1. Sanoma pitää tärkeänä, että televisiotoiminnalle osoitetaan nyt, ja jatkossa, riittävä määrä taajuuksia turvamaan lähetyksien nykytaajuihin vastaanottaminen ilman eritysratkaisuja, kuten useiden uusien alilähettimien rakentamista tai kotitalouksien mittavia antennitöitä.
2. Sanoma katsoo, että tiedonvälityksen ja huoltovarmuuden kannalta Suomelle keskeiset joukkoviestintäverkot ja niiden taajuusratkaisut tulisi säilyttää kansallisessa välittömässä päätäntävällässä, ja antaa näille verkoille etusija kansallisessa taajuuspolitiikassa.

3. Sanoma pitää hyödyllisenä, että taloudellisista vaikutuksista tehtäisiin vaikutusarvio oikein mitoitettujen taajuuspoliittisten päätöksiä tueksi.
4. Sanoma esittää, että vaikutukset huoltovarmuudelle selvitetään huomioon taajuuspoliittisessa päätöksenteossa.

#### Maanpäällisen digitaalisen televisiotoiminnan häiriöttömyyden turvaaminen

Perustelumuistiossa esitetään, että Televisioverkkoja koskeva taajuusasetuksen 2 § muutettaisiin siten, että televisiotoimintaan käytettävää taajuusaluetta supistettaisiin nykyisestä 470-694 megahertsistä 470-614 megahertsiin 11.1.2027 alkaen uuden antenni-TV:n verkko- ja ohjelmistotoimilupakauden alkaessa.

Esityksessä on arvoitu, että yleisellä tasolla taajuusalueen supistaminen edistäisi taajuuksien tehokasta käyttöä. Tämä pitää paikkansa siltä osin, että maanpäällisen televisioverkon kanavanippujen lukumäärää on tulevilla toimilupakaudella mahdollista vähentää.

Perustelumuistiossa on yleisellä tasolle esitetty, että:

”Tällä hetkellä televisio-ohjelmistojen lähetyksessä on 3 valtakunnallista kanavanippua. Kavennetulle taajuusalueelle mahtuisi edelleen kolme valtakunnallista kanavanippua, joihin kaikki tällä hetkellä antennijakelussa olevat televisiokanavat mahtuisivat.”

Tämä tulisi voida toteuttaa ilman;

1. lähetyalueiden pienentämistä
2. uusien (täyte)lähettimien rakentamista, tai
3. jakelussa olevien televisiokanavien määrän vähentämistä

Sanoma pitää tärkeänä, että televisiotoiminnalle osoitetaan nyt, ja jatkossa, riittävä määrä taajuuksia turvamaan lähetyksien nykyalaajuinen vastaanottaminen ilman eritysratkaisuja, kuten useiden uusien alilähettimien rakentamista tai kotitalouksien mittavia antennitöitä.

Ns. 600 Mhz taajuusalueen poistaminen televisiokäytöstä aiheuttaa taajuusmuutoksia useilla lähetysasemilla. Sanoma pitää tärkeänä, että taajuussuunnittelun lähtökohtana on sellainen ratkaisu, joka turvaa kuluttajille maanpäällisen digitaalisen televisioverkon nykyiset maantieteelliset peittoalueet, erityisesti väestötiheillä alueilla.

Sanoman saman tiedon mukaan, on joidenkin taajuuksien käytöstä sovittava mm. Venäjän kanssa. Venäjällä saattaisi olla perustelut edellyttää tehorajoituksia, jotka toteutuessaan vaikuttaisivat kyseisen päälähetysaseman kaikkiin lähetyksiin ja kanavanippuihin, sillä kaikkia kanavanippuja lähetetään yhdellä ja samalla antennilla. On vaikea ennakoida, miten mm. Venäjä suhtautuisi taajuuksien käyttöön.

Se asettaisi Suomen valintatilanteeseen; osoitetaanko joukkoviestintäverkkojen taajuuksia esim. 6G kokeilutoimintaan, vai turvaamaan tiedon huoltovarmuutta kaikissa olosuhteissa. Mikäli nykytaajuuden televisiojakelun turvaavia taajuuksia ei olisi riittävästi käytettävissä taajuusalueella 470 - 614 Mhz alueella, tulisi viranomaisilla olla valmius ottaa käyttöön lisätaajuuksia 614 Mhz ylittävältä taajuusalueelta.

Sanoma katsoo, että tiedonvälityksen ja huoltovarmuuden kannalta Suomelle keskeiset joukkoviestintäverkot ja niiden taajuusratkaisut tulisi säilyttää kansallisessa välittömässä päätäntävällässä, ja antaa näille verkoille etusija kansallisessa taajuuspolitiikassa.

Kolmen valtakunnallisen kanavanipun toteuttaminen nykyistä suppeammalla taajuusalueella, edellyttää laajempien yksitaajuusverkkojen (SFN) käyttöön ottamista. Taajuussuunnittelussa tulisi pyrkiä sellaisiin ratkaisuihin, jotka eivät vähennä kanavanipussa välitettäviä sisältöjä, heikennä signaalia tai johda uusien täytelähettimien rakentamiseen.

#### Taloudelliset vaikutukset

Taajuudet ovat rajallinen luonnonvara, jota pyritään käyttämään tehokkaasti. Sanoma pitää tätä hyvänä tavoitteena.

600 MHz taajuusalueen taloudellisten vaikutuksen arviointi edellyttäisi, että taajuuksien vaihtoehtoiselle käytölle ja suunnittelun kohteena olevalle ajanjaksolle (tuleva toimilupakausi) voitaisiin määrittää vaihtoehtoiselle käytölle jokin liiketoiminnallinen arvo. Perustelumuuisto ei sisällä tällaista taloudellista vaikutusarviota.

Perustelumuistiossa on esitetty, että ns. 600 MHz:n taajuusalue on tulevaisuudessa merkittäväksi koettu ja arvokas taajuusalue erityisesti kattavan matkaviestinverkkoiteon rakentamisen näkökulmasta. Taajuusalue on herättänyt mielenkiintoa etenkin 6G-verkkojen näkökulmasta. Vastaavassa käytössä tämä taajuusalue ei ole vielä yleisesti käytössä muualla maailmassa. Myös aiemmin telecom-toimintaan osoitetut 700 Mhz ja 800 Mhz taajuusalueet ovat Suomessa edelleen vain osittain käytössä.

Sanoman käsityksen mukaan 614 MHz ylittävältä taajuusalueelta olisi pakottavassa tilanteessa mahdollista osoittaa lisätaajuuksia televisioiminaan ilman, että sillä olisi merkittävää taloudellista vaikutusta telecom-toimintaan.

Televisiokäyttöön osoitetun taajuusalueen supistamisen seurauksena lähetysverkon lisärakentamisesta aiheutuvat kustannukset tulisivat verkkovuokrien muodossa televisioyhtiöiden maksettavaksi tilanteessa, joissa niiden kannattavuus on ennestään jo alhainen, osin jopa tappiollinen. Tämä rajoittaisi televisioyhtiöiden kykyä investoida uusiin kotimaisiin luoviin sisältöihin ja työllistää kotimaisia tekijöitä.

Sanoma pitää hyödyllisenä, että taloudellisista vaikutuksista tehtäisiin vaikutusarvio oikein mitoitettujen taajuuspoliittisten päätösten tueksi.

#### Vaikutukset sananvapauteen

Televisiojaketun maantieteellisen peiton supistaminen tai tarjonnan vähentäminen alueellisesti saattaisi kansalaiset eriarvoiseen asemaan, sekä uhkaisia jättää osan talouksista näiden tiedonvälityskanavien ulkopuolelle. Tämän voisi tulkita sananvapauteen kaventamisena, joka on perustuslaissa kansalaisille turvattu perusoikeus. Tällaisen ratkaisun perusteluiden tulisi olla erityisen painavat. Taajuusalueen alapäätä 614 – 630 Mhz määrittäminen ei-kaupalliseen testikäyttöön, ei voida pitää tällaisena sananvapauteen kaventamiseen oikeuttavana painavana perusteena tilanteessa, jossa osa taajuuksista olisi välttämättömiä televisioitoiminnalle.

#### Vaikutukset huoltovarmuuteen

Kansallisen huoltovarmuuden ja kriisiviestinnän selkäranka on television ja radion joukkoviestintäverkot. Niiden kattavuutta ei tule nykytilanteessa supistaa miltään osin.

Sanoma esittää, että vaikutukset huoltovarmuudelle otetaan huomioon taajuuspoliittisessa päätöksenteossa.

Wiklund Marcus  
Sanoma Media Finland Oy